

Timrå kommun – Folkhälsan i fokus

Kommunbilaga till Folkhälsorapport 2021

Innehåll

1. Folkhälsan i Timrå

Demografi

Socioekonomiska förutsättningar

Fysisk hälsa

Psykisk hälsa

Tandhälsa

Levnadsvanor

Tillit, trygghet och delaktighet

Vårdcentralstatistik om psykisk hälsa och socioekonomi

2. Socioekonomisk analys – Regionala statistikområden (RegSo)

Bakgrund till Folkhälsorapporten och kommunbilagorna

Detta bildspel är en kommunbilaga till Folkhälsorapporten 2021 som publicerades 17 september på www.rvn.se. Folkhälsorapporten och dess kommunbilagor har tagits fram på uppdrag av Socialreko (kommunerna och regionens samverkansorgan för hälso- och sjukvårdsfrågor) och i samverkan utifrån arbetet med God och nära vård. Syftet med folkhälsorapporten och kommunbilagorna är att beskriva hälsoläget i länet med fokus på skillnader mellan olika grupper inom länet men även inom respektive kommun. Rapporten och bilagorna ska ge uppdragsgivaren, beslutsfattare och andra intresserade aktörer ett kunskapsunderlag som stärker förutsättningarna att fatta kunskapsgrundade beslut kring befolkningens hälsa och livsvillkor.

Rapporten och kommunbilagorna har tagits fram under våren och hösten 2021 av Enheten för folkhälsa samt Planerings- och uppföljningsenheten på Region Västernorrland.

Demografi

- Timrå kommuns befolkning har minskat med -0,3 procent sedan 2011 och förväntas minska med ytterligare -2,1 procent till år 2030.
- Medelåldern i kommunen är 43,5 år vilket är något yngre än länssnittet men äldre än rikssnittet.
- Fram till år 2030 väntas andelen 80 år och äldre i kommunen öka med 55 procent, vilket är en större ökning än länets 39 procent.
- Andelen invånare med utländsk bakgrund är lägre i Timrå än i länet och har ökat från 10,1 procent år 2011 till 12,6 procent år 2020.

År 2020	Timrå	Länet	Riket
Invånarantal	17 963	244 554	10 379 295
Kvinnor	49,1%	49,4%	49,7%
Män	50,9%	50,6%	50,3%
0 - 19 år	22,5%	22,3%	23,3%
20 - 64 år	54,2%	53,4%	56,6%
65 - 79 år	17,8%	18,0%	14,9%
80+	5,6%	6,4%	5,2%
Medelålder	43,5 år	43,9 år	41,4 år
Demografisk försörjningskvot	84,7	87,4	76,6
Fruksamhet	1,75 barn	1,71 barn	1,66 barn
Utländsk bakgrund	12,6%	14,0%	25,9%
Utrikesfödda, alla åldrar	10,1%	11,3%	19,7%

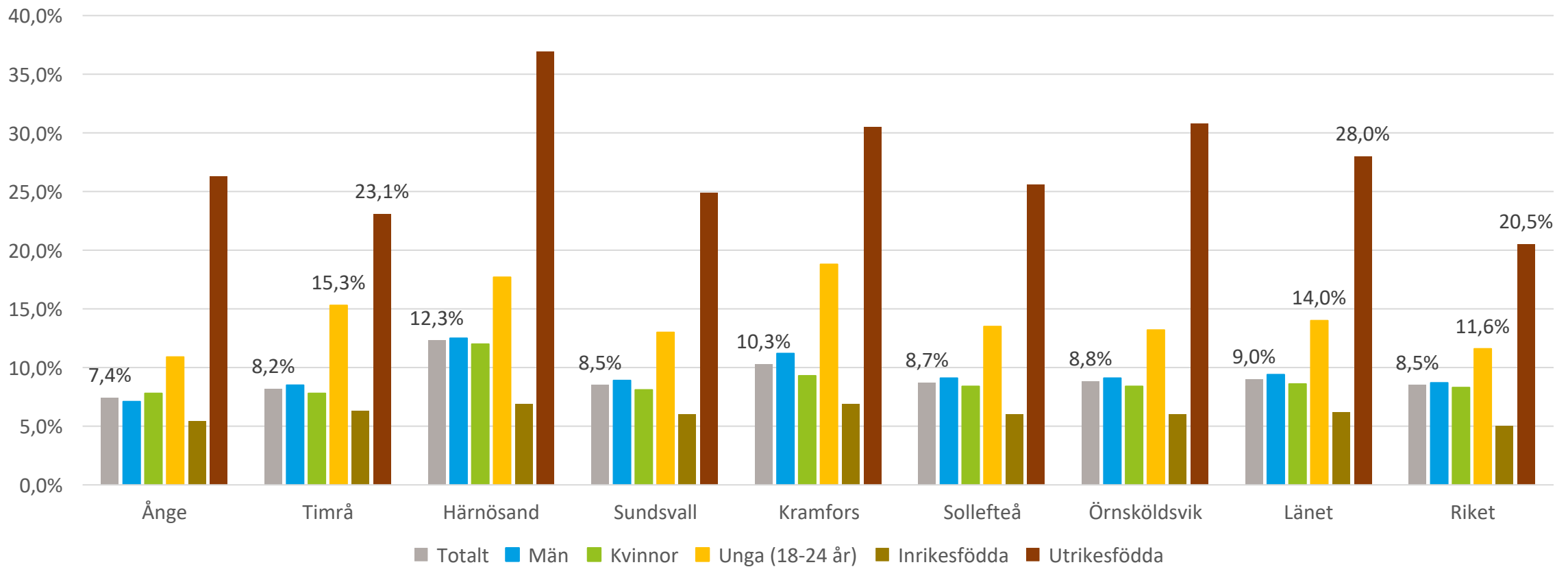
Socioekonomiska förutsättningar

- Timrå har en lägre andel med eftergymnasial utbildning jämfört med länet.
- Timrå har en högre andel gymnasieelever som tagit examen än länet och riket.
- Arbetslösheten är något lägre i Timrå jämfört med länet och riket.
- Arbetslösheten bland utrikesfödda är lägre i Timrå jämfört med länssnittet.
- Ohälsotalet är i nivå med länssnittet men högre än riket.
- Andelen personer som lever i hushåll med låg ekonomisk standard är något lägre i Timrå än i länet och riket.

	Timrå	Länet	Riket
Eftergymnasial utbildning (3 år eller mer)	15,6%	21,6%	28,2%
Gymnasieelever med examen	87,9%	75,8%	76,6%
Förvärvsarbetande	82,1%	80,9%	79,3%
Arbetslösa (16 – 64 år)	8,2%	9,0%	8,5%
Unga arbetslösa (18 – 24 år)	15,3%	14,0%	11,6%
Utrikesfödda arbetslösa	23,1%	28,0%	20,5%
Ohälsotal	26,0	25,7	22,6
Låg ekonomisk standard	12,8%	14,4%	13,8%
Medelinkomst (tusentalskronor)	329,9	334,8	349,2

Andel (%) arbetslösa i olika grupper

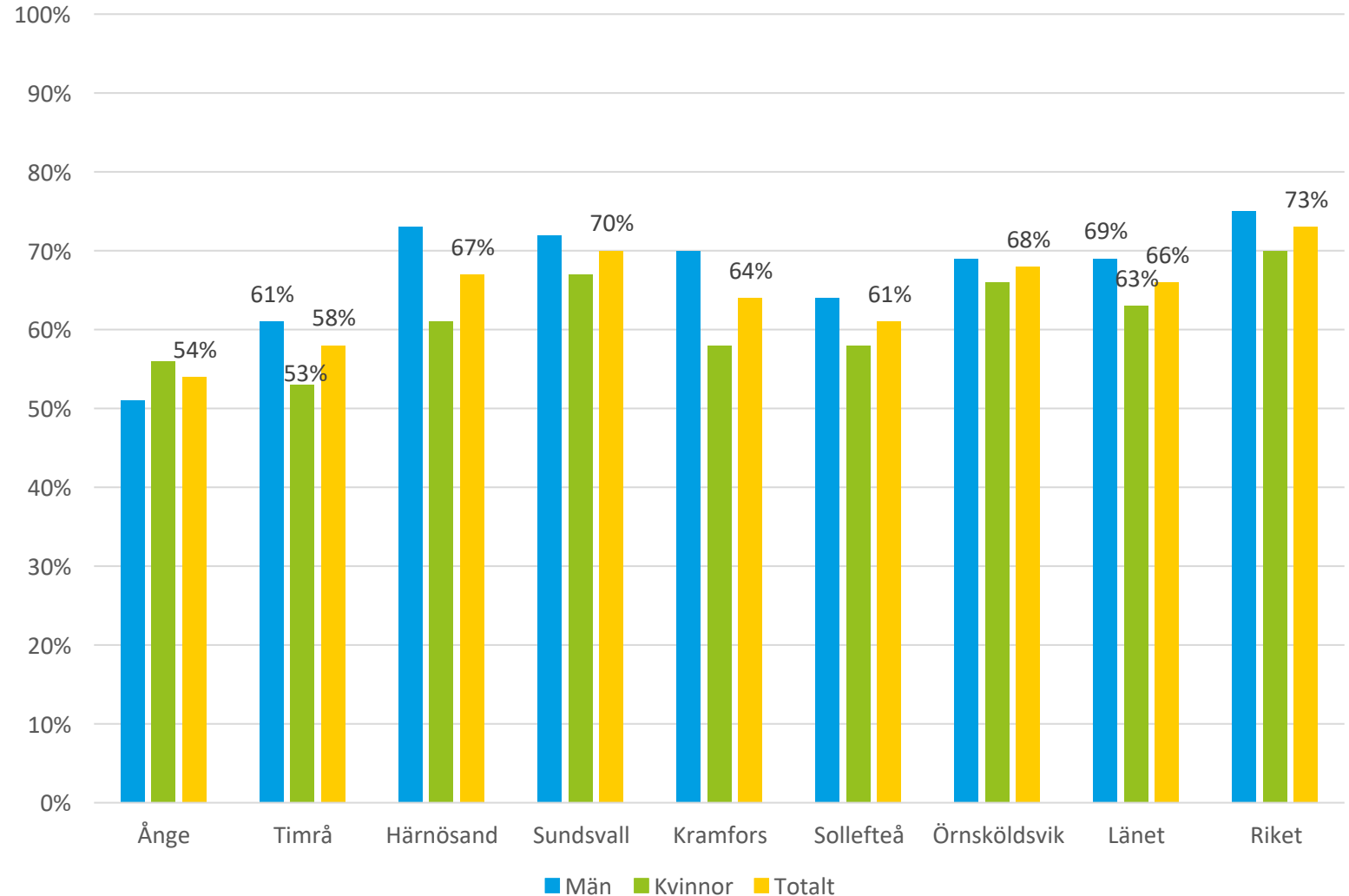
Fysisk hälsa

- Medellivslängden har ökat för både män och kvinnor i Timrå.
- För både män och kvinnor i Timrå är medellivslängden något lägre än länsnittet
- Andelen med god självskattad hälsa är lägre i Timrå (58 %) jämfört med länsnittet (66 %).
- Timrå har något högre andel med övervikt och fetma (60 %) jämfört med länsnittet (57 %) och riket (51 %).

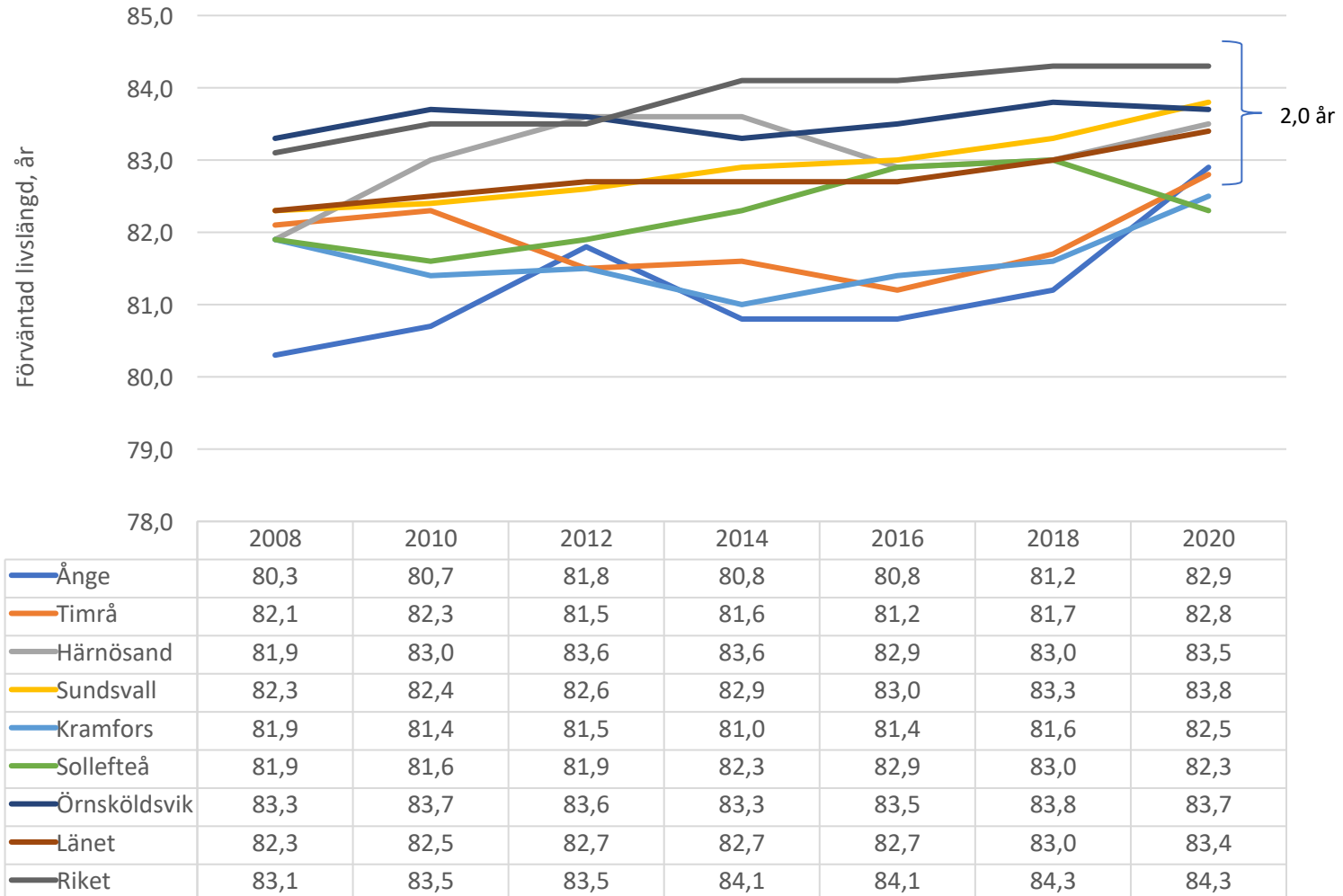
Utvecklingen i länet

- Andelen med god självskattad hälsa bland unga har minskat de senaste tio åren. Speciellt bland flickor i högstadiet och gymnasiet.
- Övervikt och fetma fortsätter att öka för den vuxna befolkningen i länet och vi ligger högre än riket. Har inte ha ökat på samma sätt för barn och unga.

Andelen med god/mycket god självskattad hälsa

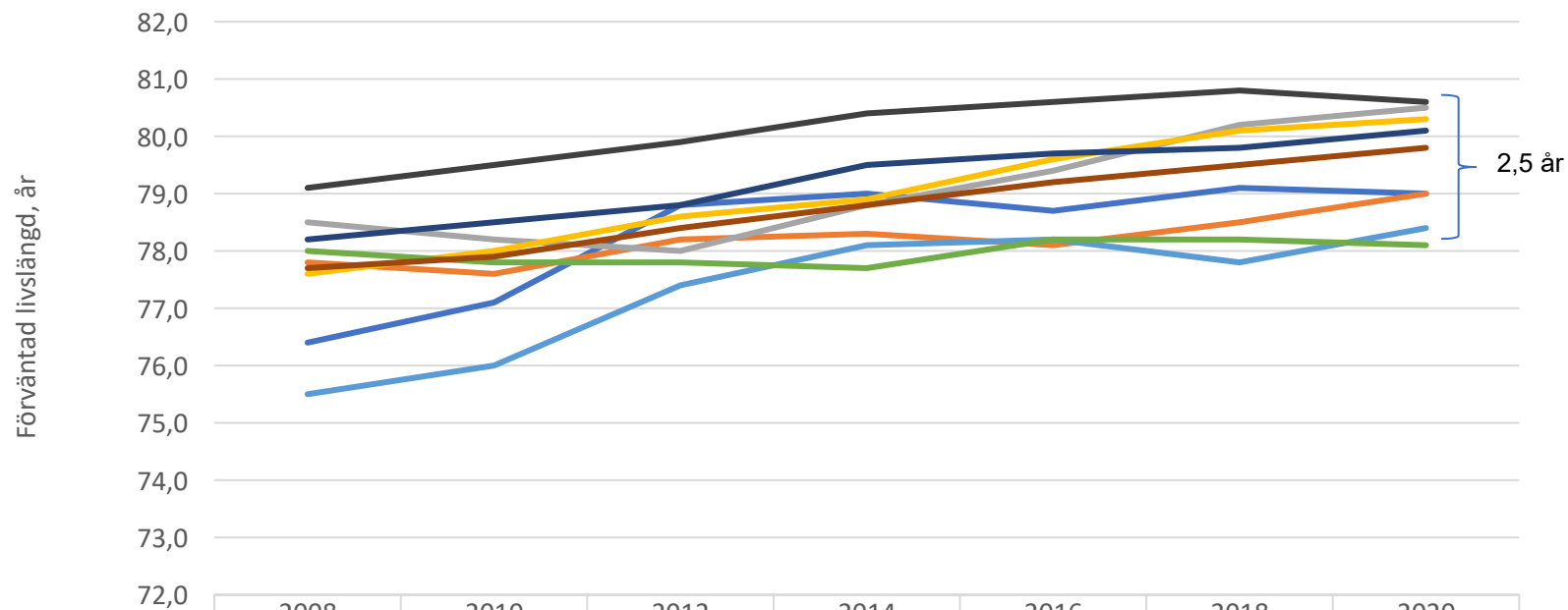

Förväntad medellivslängd från födseln, Kvinnor

Alla kommuner har haft en ökad livslängd. Bäst utveckling i Kramfors, Ånge, Sundsvall. Två års skillnad mellan riket och den kommun i länet med lägst livslängd just nu.

Förväntad medellivslängd från födseln, Män

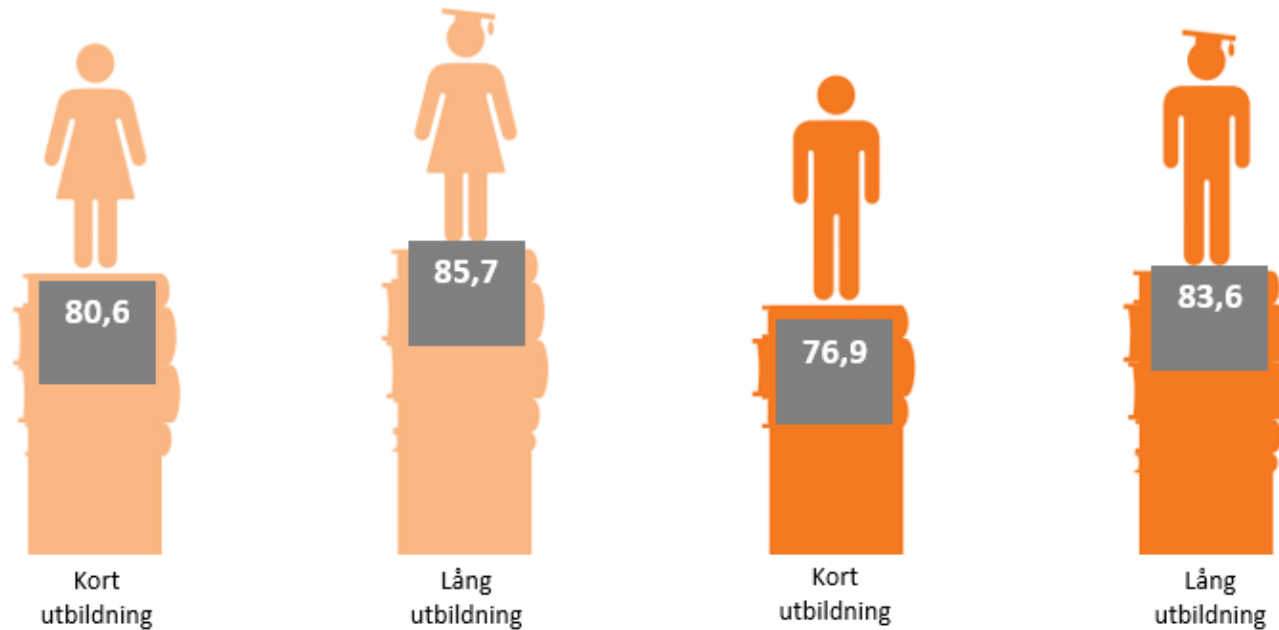

	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2020
Ånge	76,4	77,1	78,8	79,0	78,7	79,1	79,0
Timrå	77,8	77,6	78,2	78,3	78,1	78,5	79,0
Härnösand	78,5	78,2	78,0	78,8	79,4	80,2	80,5
Sundsvall	77,6	78,0	78,6	78,9	79,6	80,1	80,3
Kramfors	75,5	76,0	77,4	78,1	78,2	77,8	78,4
Sollefteå	78,0	77,8	77,8	77,7	78,2	78,2	78,1
Örnsköldsvik	78,2	78,5	78,8	79,5	79,7	79,8	80,1
Länet	77,7	77,9	78,4	78,8	79,2	79,5	79,8
Riket	79,1	79,5	79,9	80,4	80,6	80,8	80,6

Alla kommuner har haft en ökad livslängd, dock Sollefteå minst. Bäst utveckling i Ånge, Härnösand, Sundsvall. Det skiljer 2,5 år mellan riket och den kommun i länet med lägst livslängd just nu.

Medellivslängd utifrån utbildningsnivå

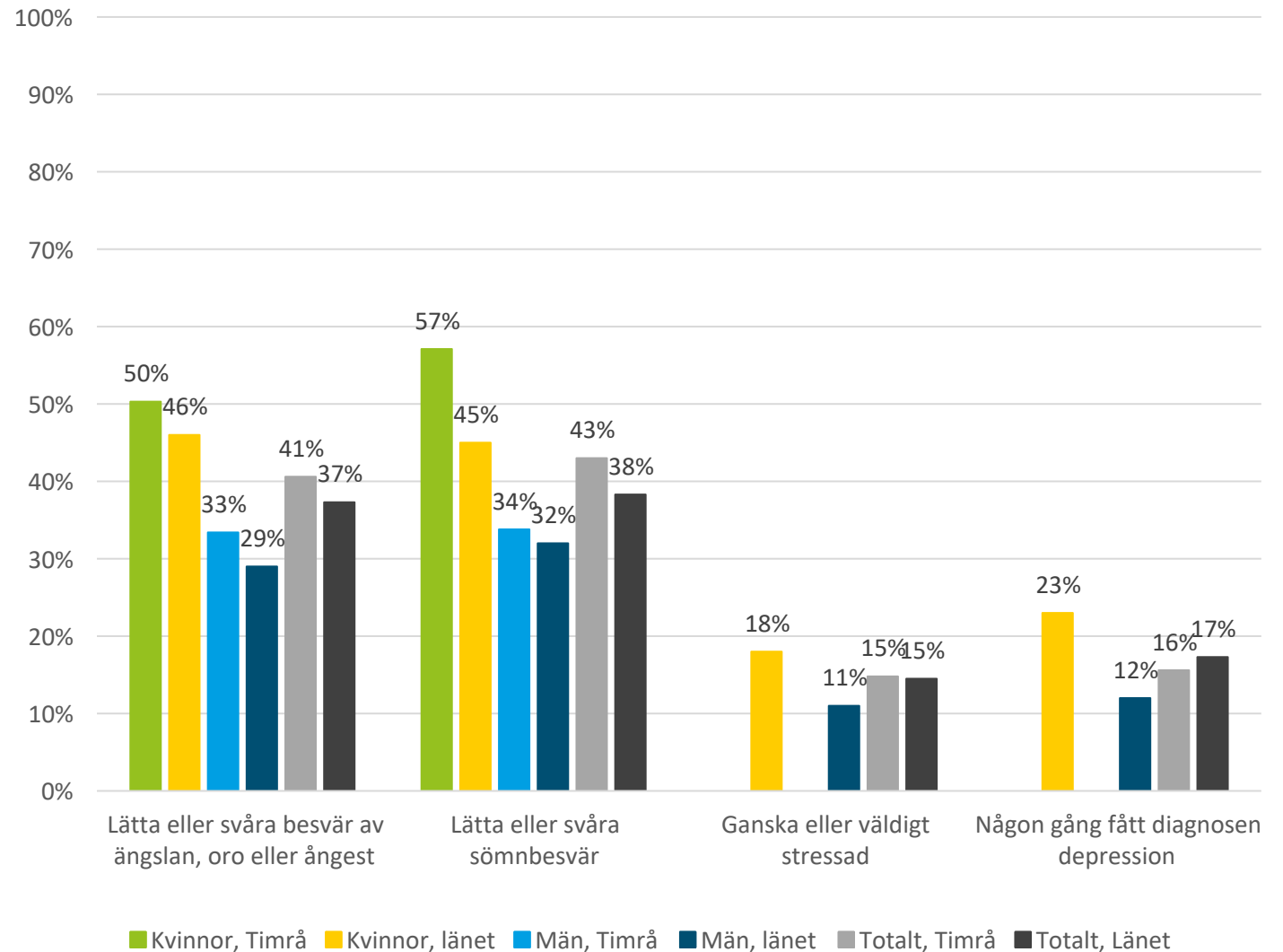

Kvinnor länet, skillnad: 5 år

Män länet, skillnad: 7 år

Psykisk ohälsa

- Att ha besvär av ängslan, oro eller ångest är något mer vanligt i Timrå jämfört med länet, både för män och för kvinnor.
- Lätta eller svåra sömnbesvär är mer vanligt förekommande bland kvinnor i Timrå jämfört med länssnittet för kvinnor.
- Datamaterialet ger inte underlag för att visa könsskillnader för stress och depression i Timrå.
- Att känna sig ganska eller väldigt stressad är lika vanligt i Timrå totalt sett jämfört med länssnittet.
- Att någon gång ha fått diagnosen depression är lika vanligt i Timrå totalt sett jämfört med länssnittet.

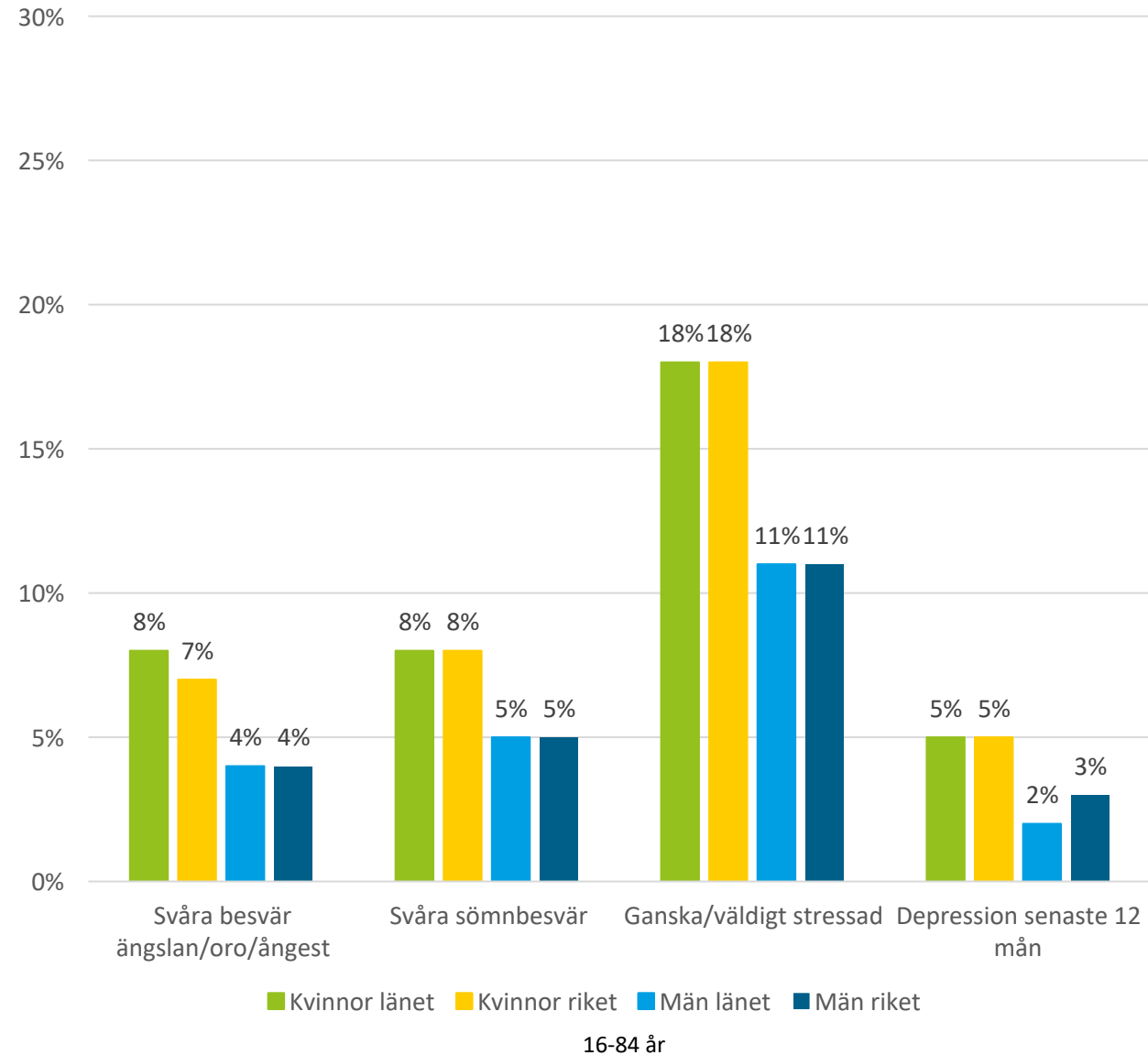

16-84 år

Psykisk ohälsa

Utvecklingen i länet

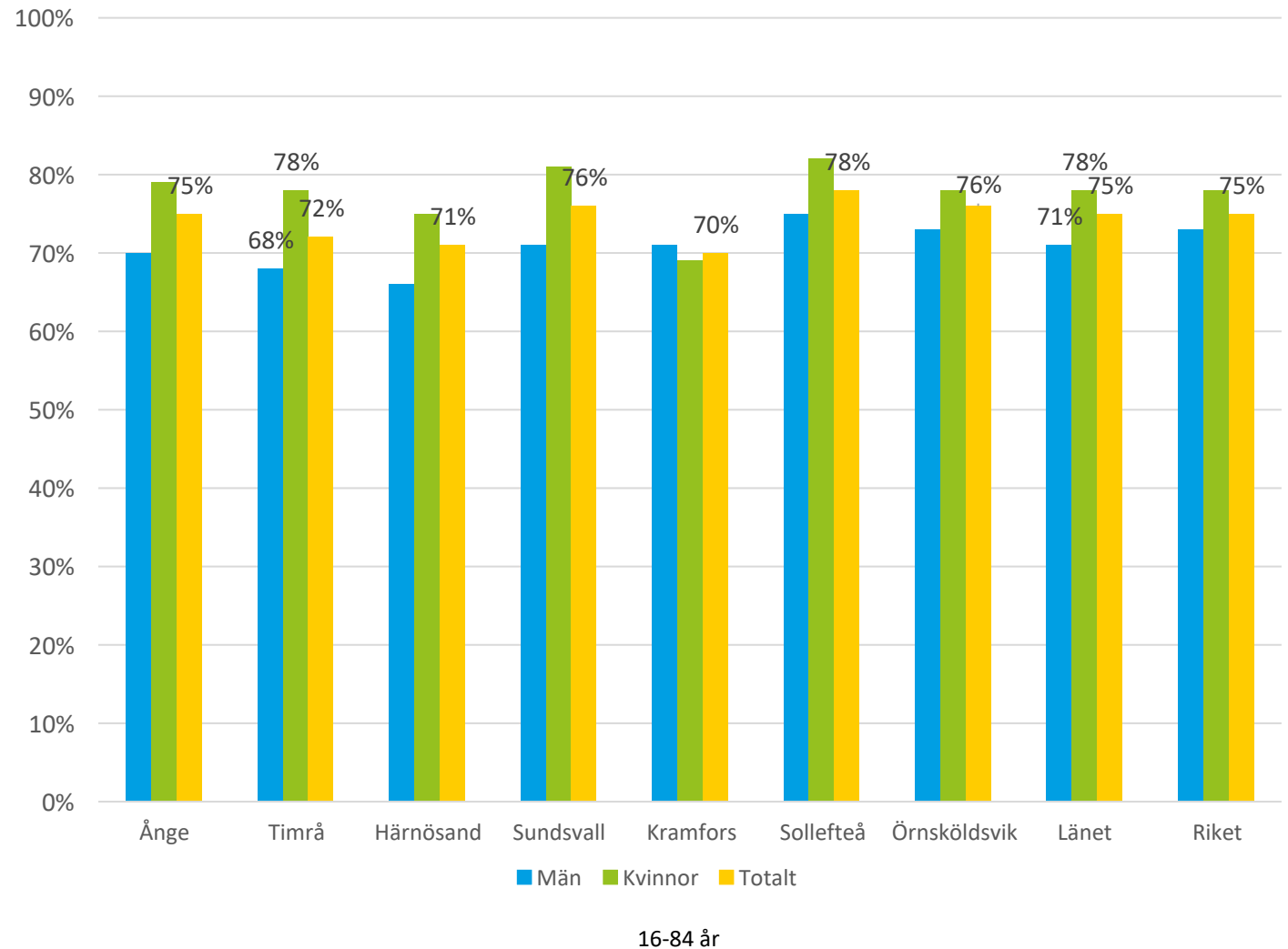
- Ångest- och stressrelaterade besvär har ökat generellt sett i både länet och riket de senaste åren.
- Kvinnor anger nästan dubbelt så ofta att de är ganska eller väldigt stressade jämfört med män.
- Att ha fått diagnosen depression är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män.
- Stress, ångest och depression är vanligast bland unga vuxna och mindre vanligt bland äldre.
- Kvinnor och män har totalt sett lika ofta självmordstankar, men unga kvinnor har mest. Män begår betydligt oftare självmord.

Tandhälsa

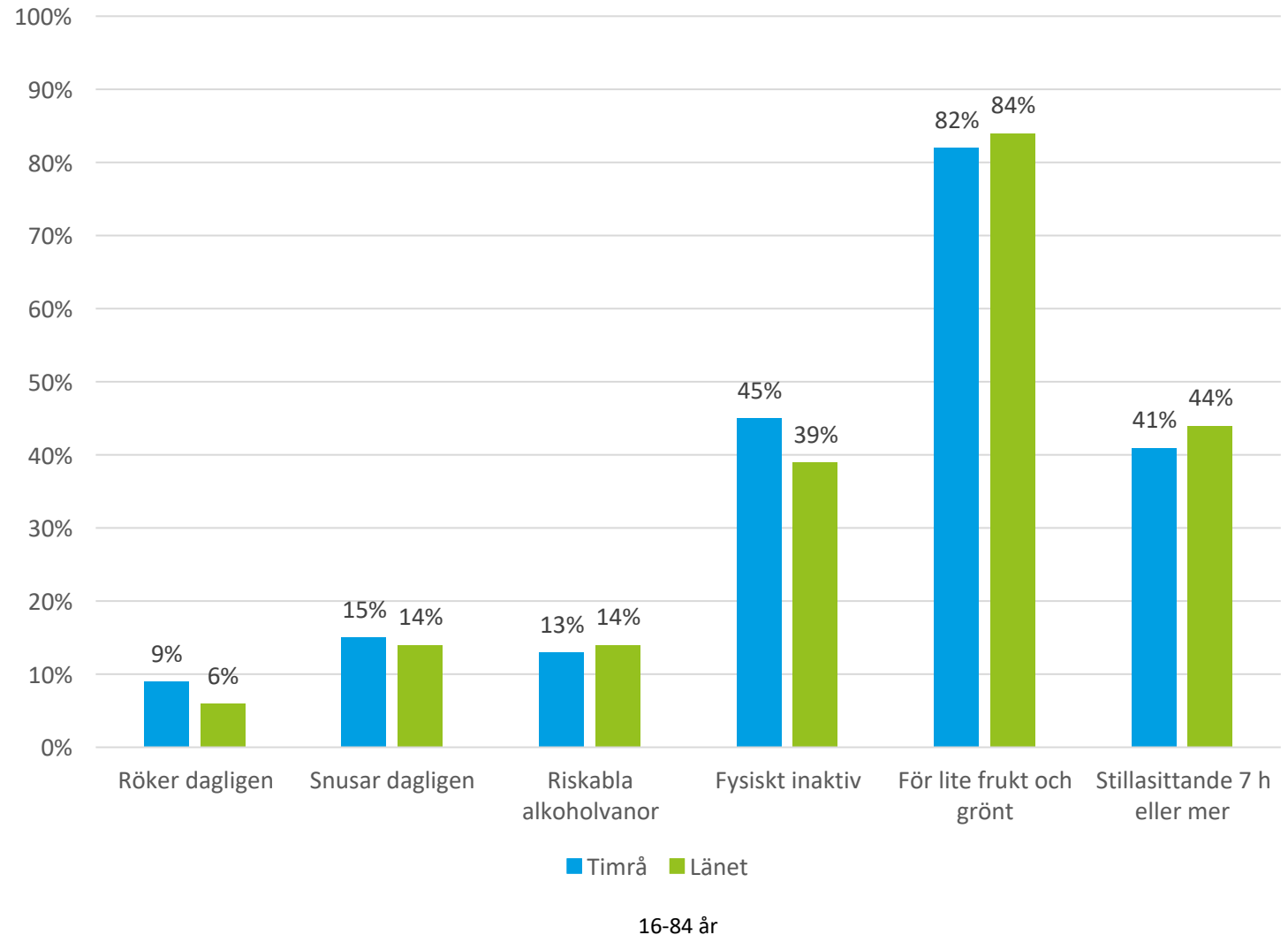
- Timrå har en något lägre andel som skattar sin tandhälsa som bra/ganska bra jämfört med länet och riket.
- På frågan om man avstår att uppsöka tandvård trots att man haft behov av det svarade 16 % ja i Timrå, vilket är i nivå med länssnittet.
- Vanligaste orsakerna (för hela länet) till att avstå tandvård var; ekonomiska skäl (57 %) tandläkarskräck (22 %), tidsbrist (16 %) samt "besvären gick över" (10 %).
- Timrå har i stort sett lika andelar kariesfria barn som länet i åldrarna 4 år och 12 år. För åldrarna 15 och 19 år har Timrå en lägre andel kariesfria barn jämfört med länet. Kariesfrihet i Timrå; 4-åringar: 92 %, 12-åringar: 63 % och 19-åringar: 28 %.

Andelen med bra/ganska bra självskattad tandhälsa

Levnadsvanor

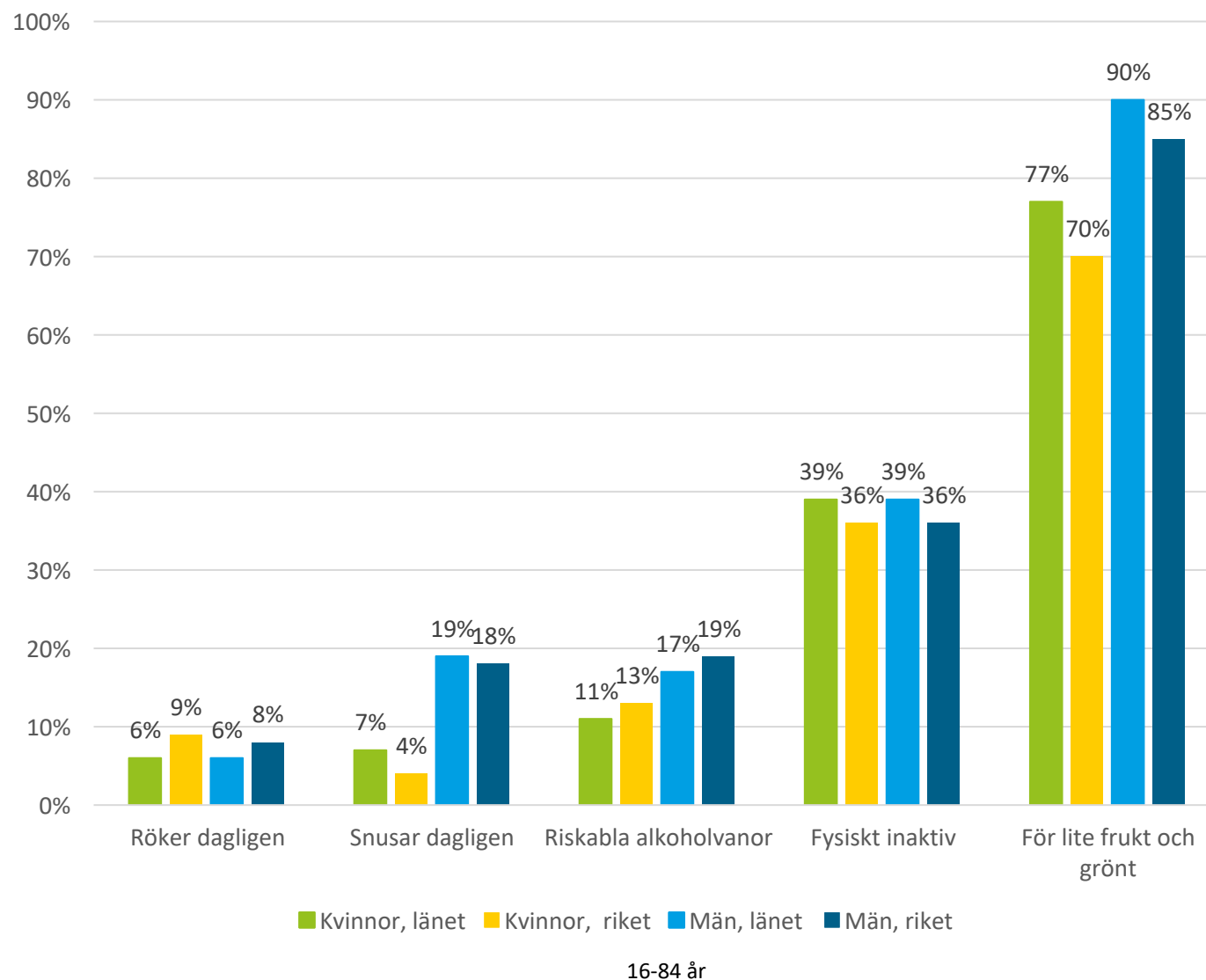
- Datamaterialet ger inte underlag till att visa könsskillnader för rökning, snusning eller alkoholvanor i Timrå.
- I Timrå är det något högre andel totalt sett som anger att de röker dagligen (9 %) jämfört med länsnittet (6 %).
- Timrå uppvisar i stort sett lika andelar för snusning och riskabla alkoholvanor som länet.
- Andelen fysiskt inaktiva är högre i Timrå än i länet men andelen stillasittande (7 h eller mer per dag) är något lägre än länsnittet.
- För lågt intag av frukt och grönt är mycket vanligt i både länet och i Timrå.

Levnadsvanor

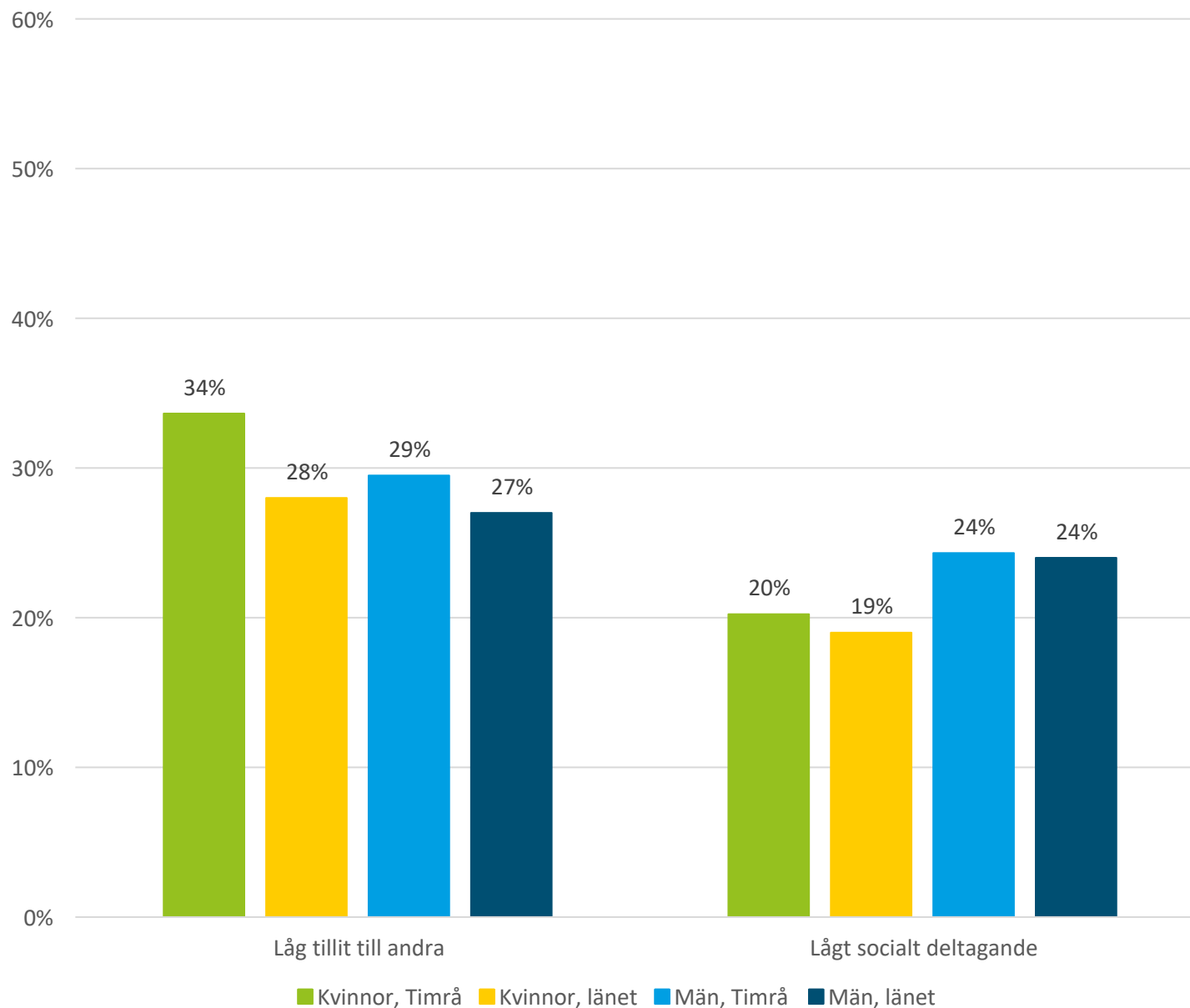
Utvecklingen i länet

- Tobaksrökningen har minskat över tid och vi ligger lägre än riket.
- Förekomsten av riskabla alkoholvanor och snusning är oförändrat den senaste tioårsperioden.
- Snusning och riskabla alkoholvanor betydligt vanligare bland män.
- Fysisk inaktivitet har vi sämre data på över tid, men är oförändrat de senaste åren, vi ligger något högre än riket.
- Intaget av frukt och grönt är fortfarande lågt, lägst i riket. Verkar ha försämrats något under en tioårsperiod.
- I länet har 8 procent av pojkarna och 4 procent av flickorna i gymnasiet år 2 använt narkotika senaste 12 mån. Detta är betydligt lägre än riket där 15 respektive 9 procent använt narkotika.

Tillit, trygghet och delaktighet

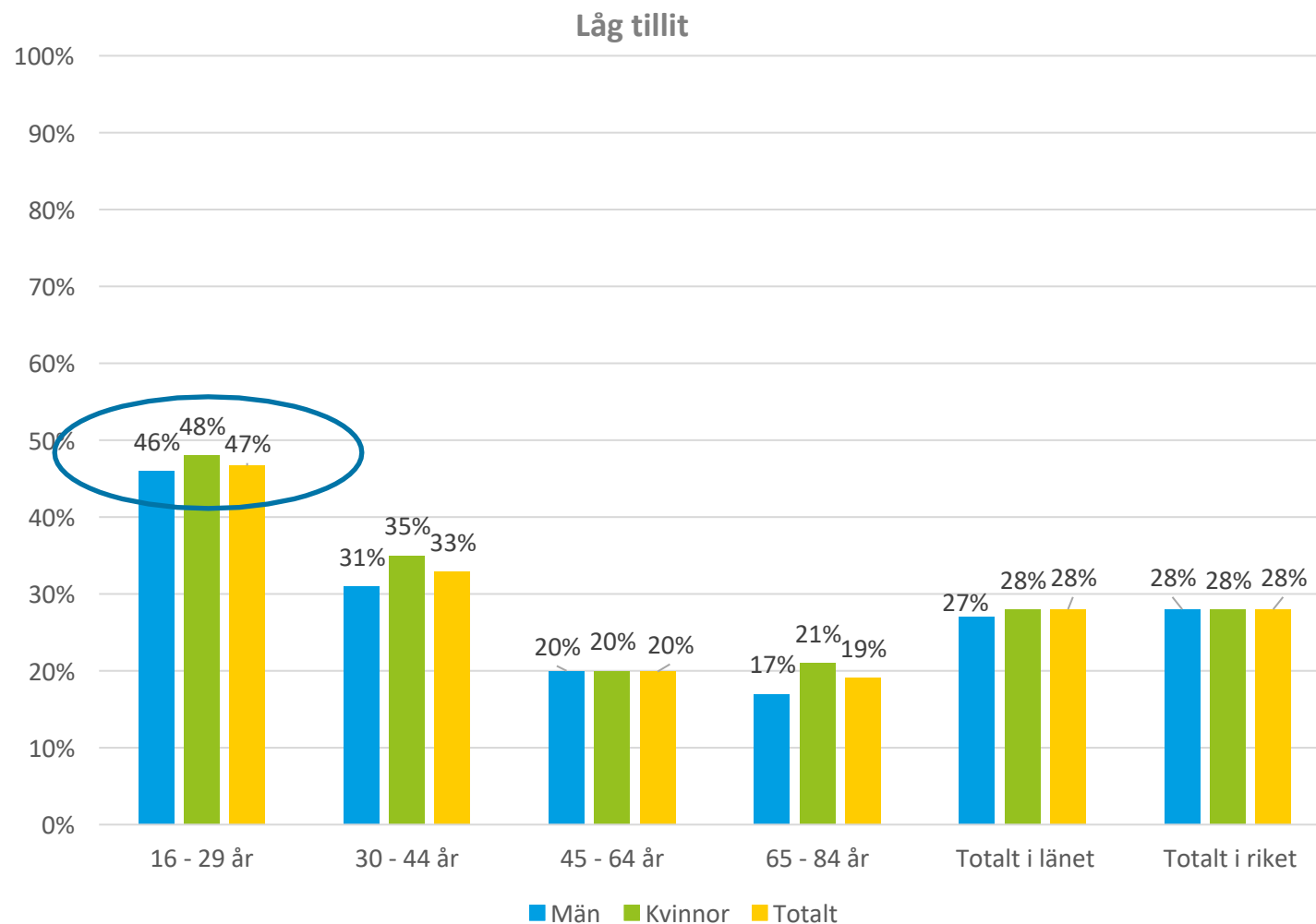
- Att ha låg tillit till andra (att i allmänhet inte kunna lita på andra) är mer vanligt förekommande i Timrå för kvinnorna jämfört med länsnittet för kvinnor.
- Lågt socialt deltagande är lite mer vanligt bland män än bland kvinnor. Timrå har ungefär lika stora andelar män och kvinnor med lågt socialt deltagande jämfört med länsnittet.
- Datamaterialet ger inte underlag till att visa könsskillnader för variablerna avstå att gå ut ensam (otrygghet utomhus) samt sakna emotionellt stöd för Timrå kommun.
- Totalt för Timrå (både män och kvinnor) är det 16 % som saknar emotionellt stöd, vilket är något högre än länsnittet på 14 %.
- I Timrå rapporterar totalt 24 % att det händer att de avstår att gå ut ensamma, vilket är i nivå med länsnittet.

Tillit, trygghet och delaktighet

Utvecklingen i länet

- Ingen skillnad mellan länet och riket vad gäller låg tillit. Yngre rapporterar oftare lägre tillit än äldre. För länet ses en liten ökning sedan år 2010 av de som rapporterar låg tillit.
- Män i länet rapporterar ett lägre socialt deltagande jämfört med kvinnor i länet (24 % jämfört med 19%). Äldre har en högre andel med lågt socialt deltagande än yngre.
- Kvinnor (40 %) upplever mest otrygghet utomhus jämfört med män (8 %) och unga kvinnor (16-29 år) allra mest (57 %). Upplevelsen av otrygghet utomhus minskar med åldern.

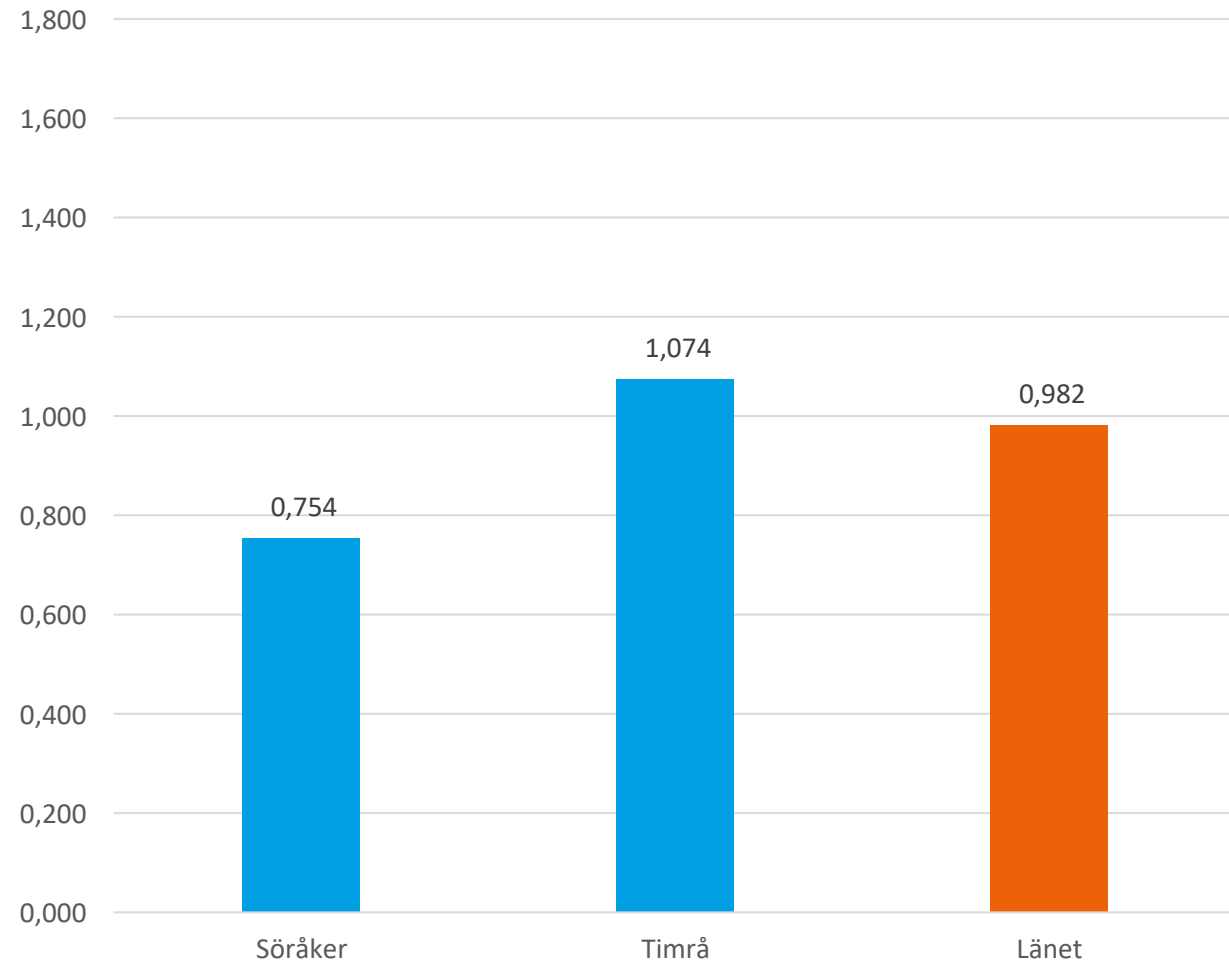
Låg tillit (anger att de i allmänhet inte anser sig kunna lita på andra människor). Källa: Hälsa på lika villkor 2018.

Care Need index (CNI)

- CNI är ett samlat, beräknat mått på socioekonomiska förhållanden i vårdenheternas listningsområden. Måttet räknar bland annat in andelen äldre, yngre, utrikesfödda, arbetslösa, lågutbildade, ensamstående mfl.
- CNI används för att identifiera risk för ohälsa samt för ekonomiska beräkningar kring vårdcentralernas ersättning.
- Ett högt CNI är en indikation på högre förväntad ohälsa och risk för ohälsa i en population.
- Ett högt CNI förväntas också ge en ökad vårdtyngd och högre kostnader för vårdcentralen/regionen.
- För vårdcentralerna i Timrå kommun ligger Söråker under länssnittet för CNI Timrå något över snittet.

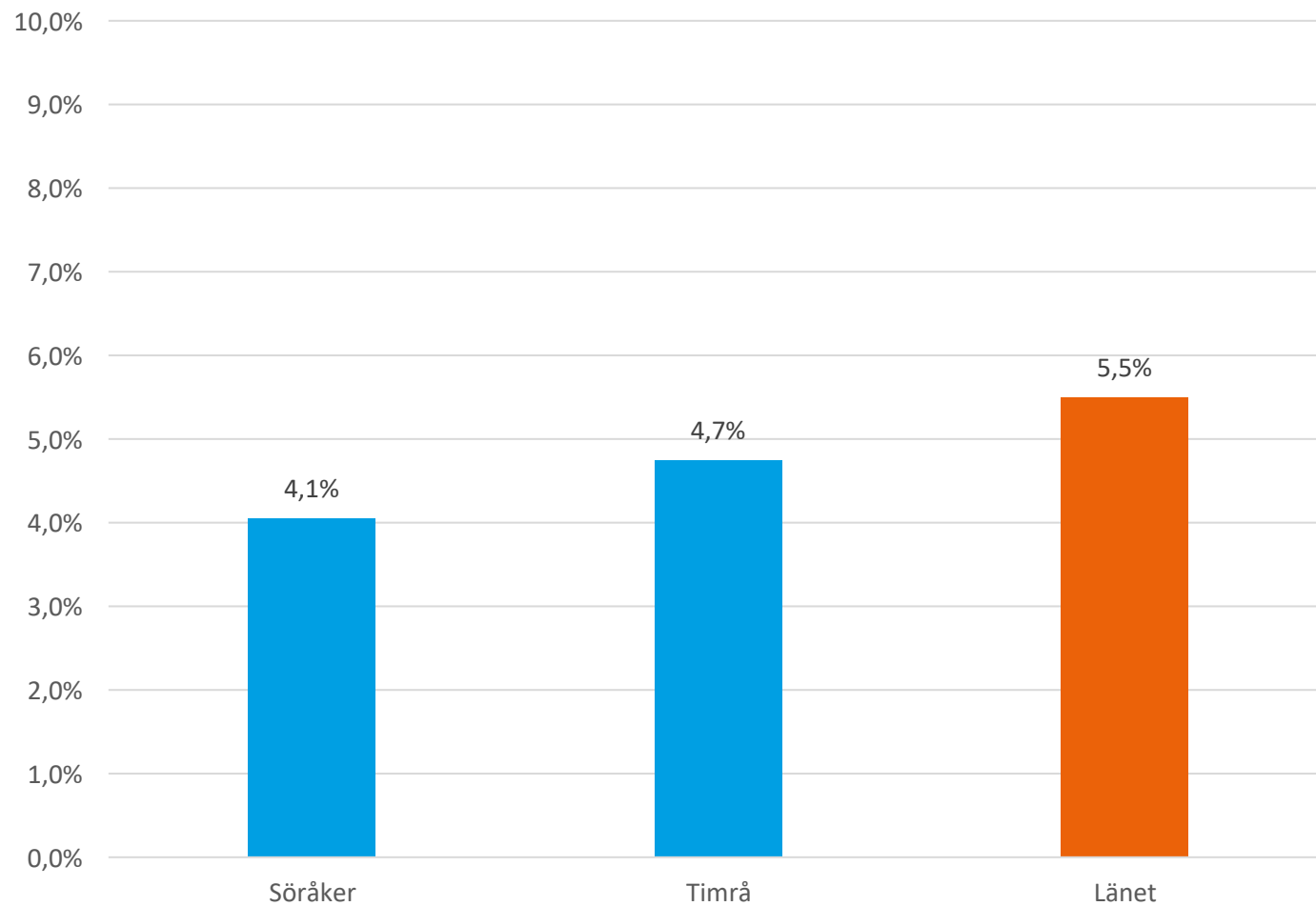
Care Need Index (CNI) för Timrå
vårdcentraler/hälsocentraler

Vårdbesök psykisk ohälsa

- Genomsnittet för länets primärvårdsenheter är 5,5 % för andelen av listade som varit i kontakt med primärvården på grund av psykisk ohälsa under år 2020.
- I Timrå kommun har både Söråker (4,1 %) och Timrå (4,7 %) en lägre andel patienter som sökt kontakt på grund av psykisk ohälsa i jämförelse med länsnittet.
- Psykisk ohälsa är generellt sett vanligast bland unga vuxna och avtar med ökande ålder. Vårdcentraler med en hög andel listade som sökt vård för psykisk ohälsa kan bero på en högre andel yngre i den befolkningen. Andra faktorer som skulle kunna påverka är socioekonomiska faktorer samt hur vårdcentralen arbetar med psykisk ohälsa.

Andel (%) av de listade som varit i kontakt med primärvården pga. psykisk ohälsa, år 2020, Timrås vårdcentraler/hälsocentraler

Socioekonomisk analys – Regionala statistikområden (RegSo)

Variabler

Ohälsotal

Förvärvsarbetande

Utbildningsnivå

Arbetslöshet

Låg ekonomisk standard

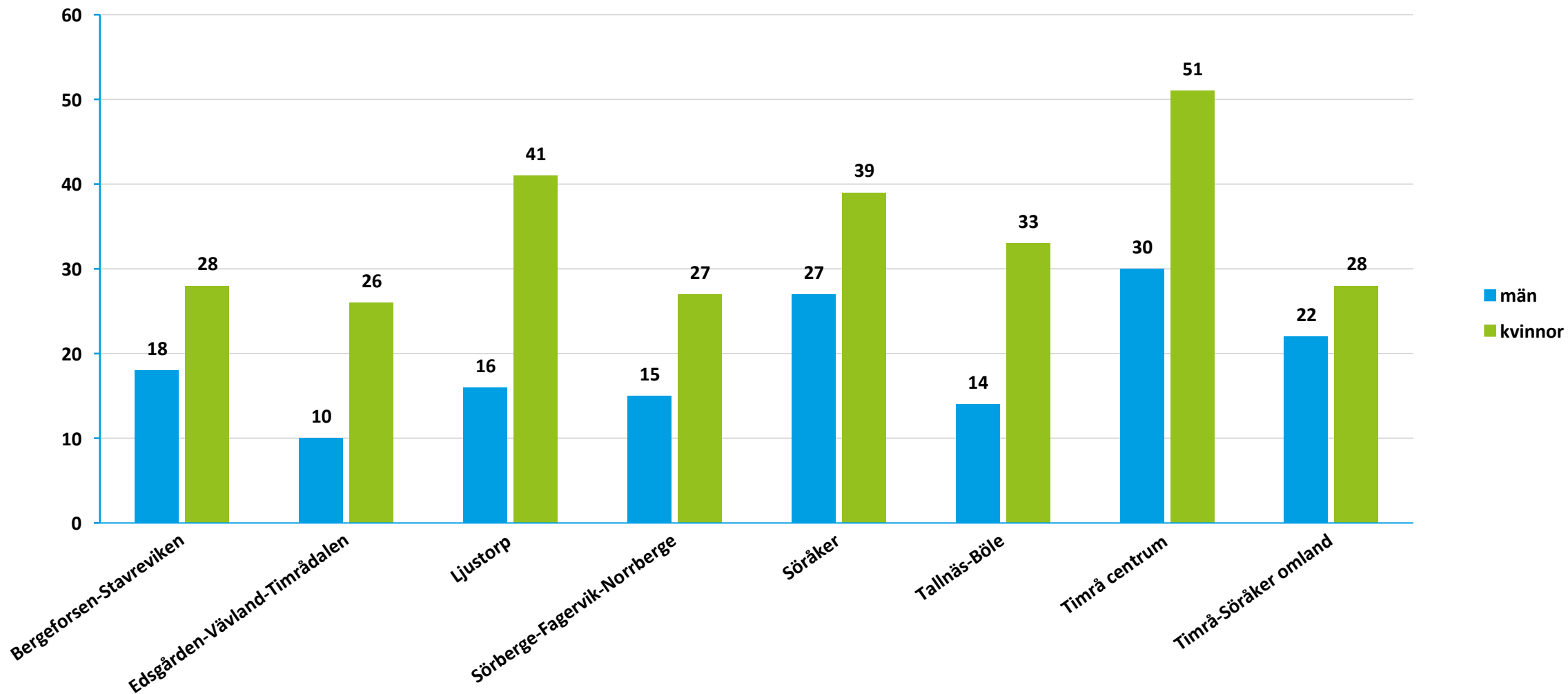
Ekonomiskt bistånd och/eller långtidsarbetslöshet

Andel utrikesfödda

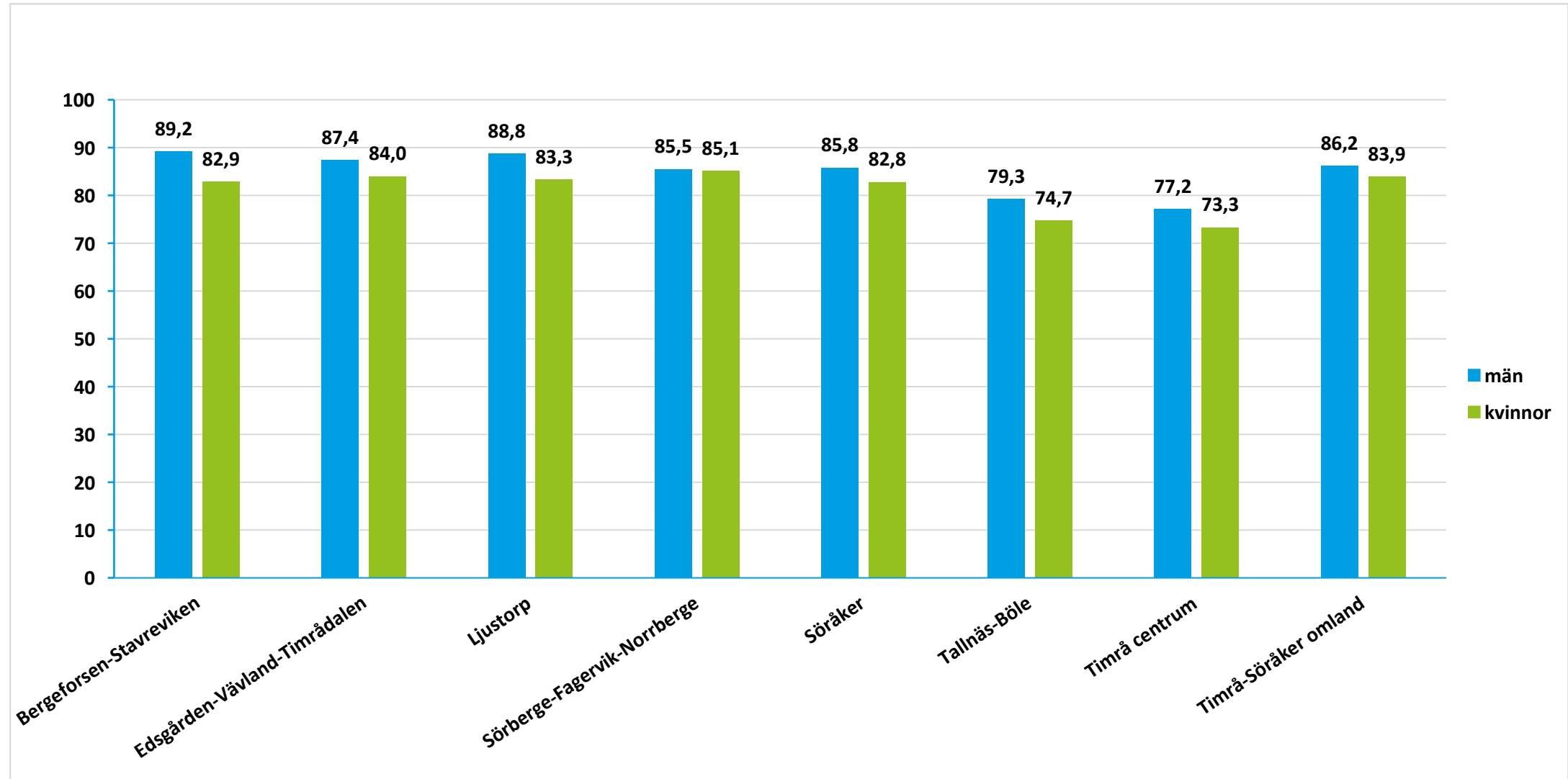
Socioekonomiskt index

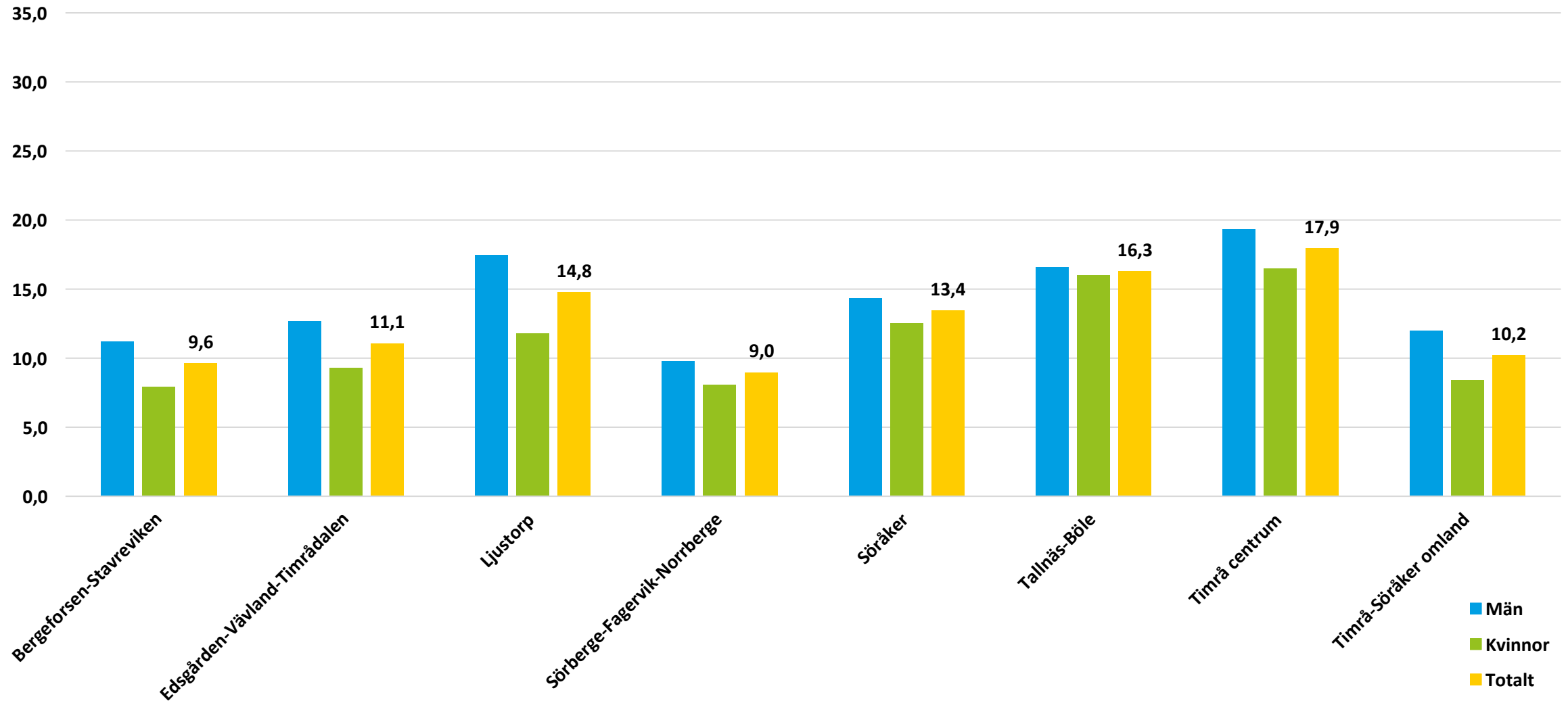
Ohälsotal (antal dagar), 20-64 år, år 2020

Förvärvsarbetande 20-64 år (%) år 2019

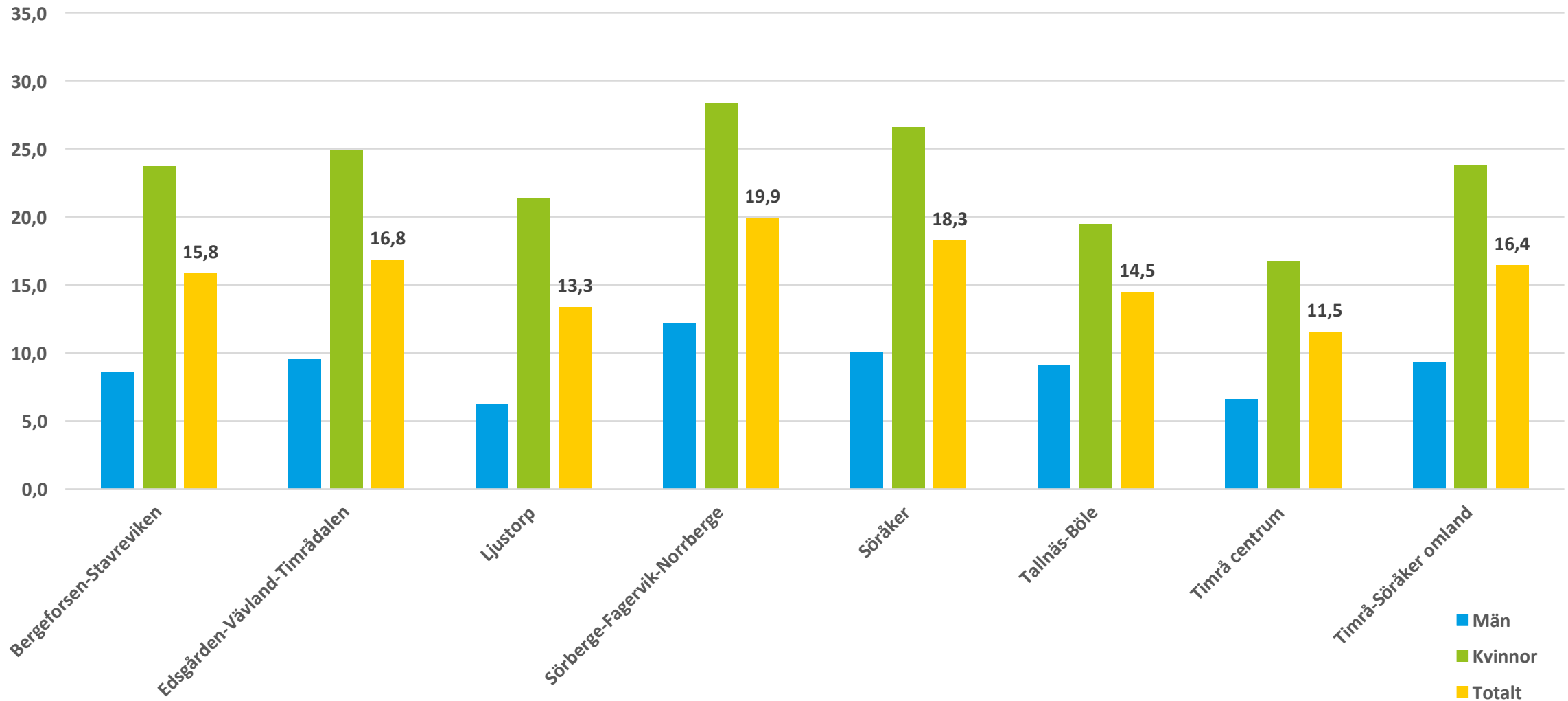

Andelen med enbart förgymnasial utbildning (%), 25-64 år, år 2020

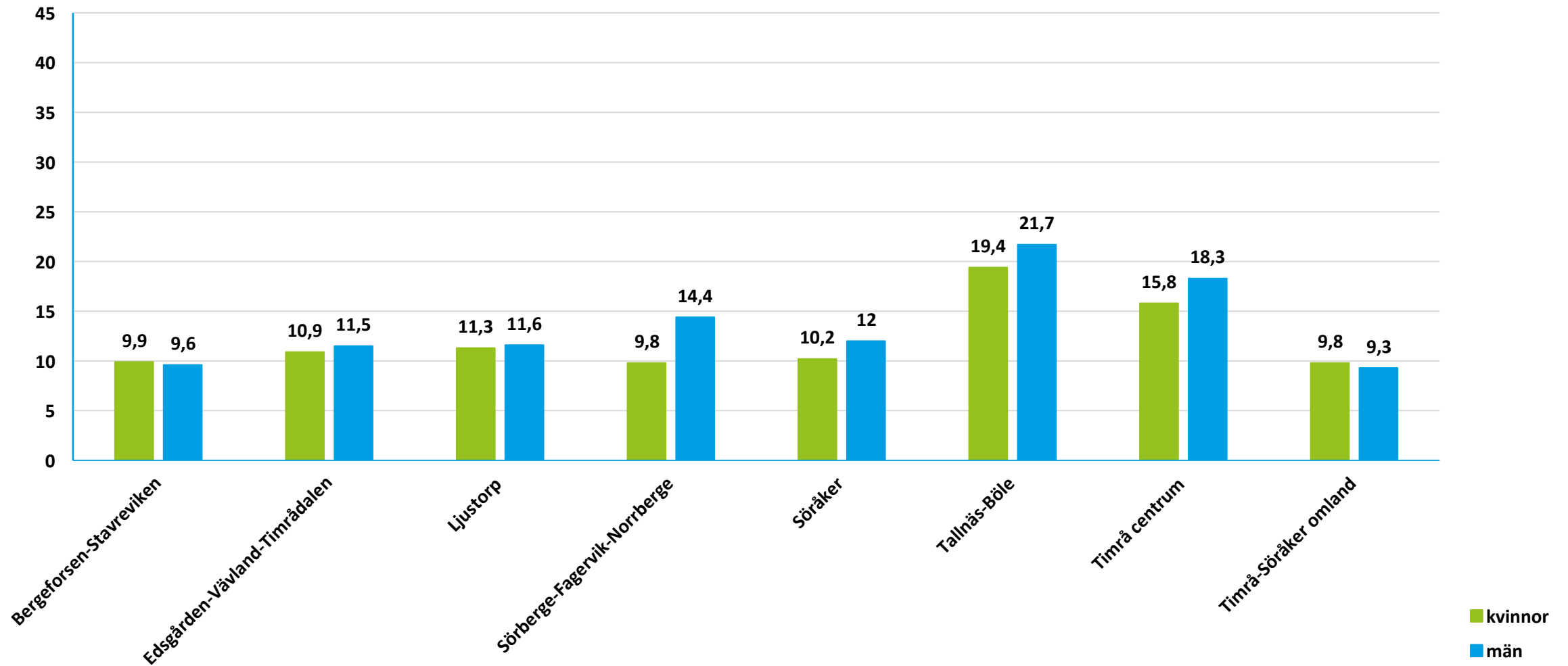

Andelen med eftergymnasial utbildning (minst 3 år) (%), 25-64 år, år 2020,

(högskola och universitet)

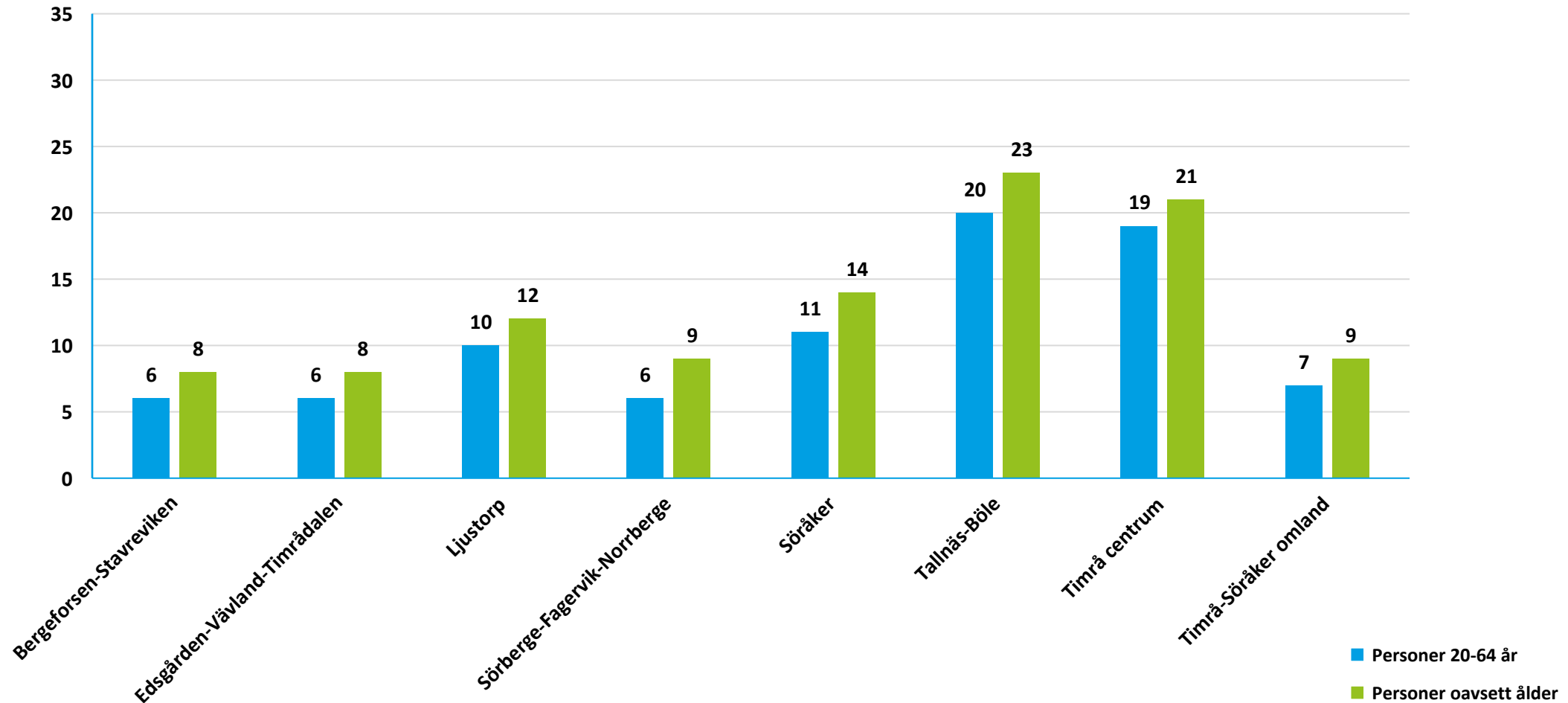

Andel inskrivna arbetslösa (%), 20-64 år, år 2019

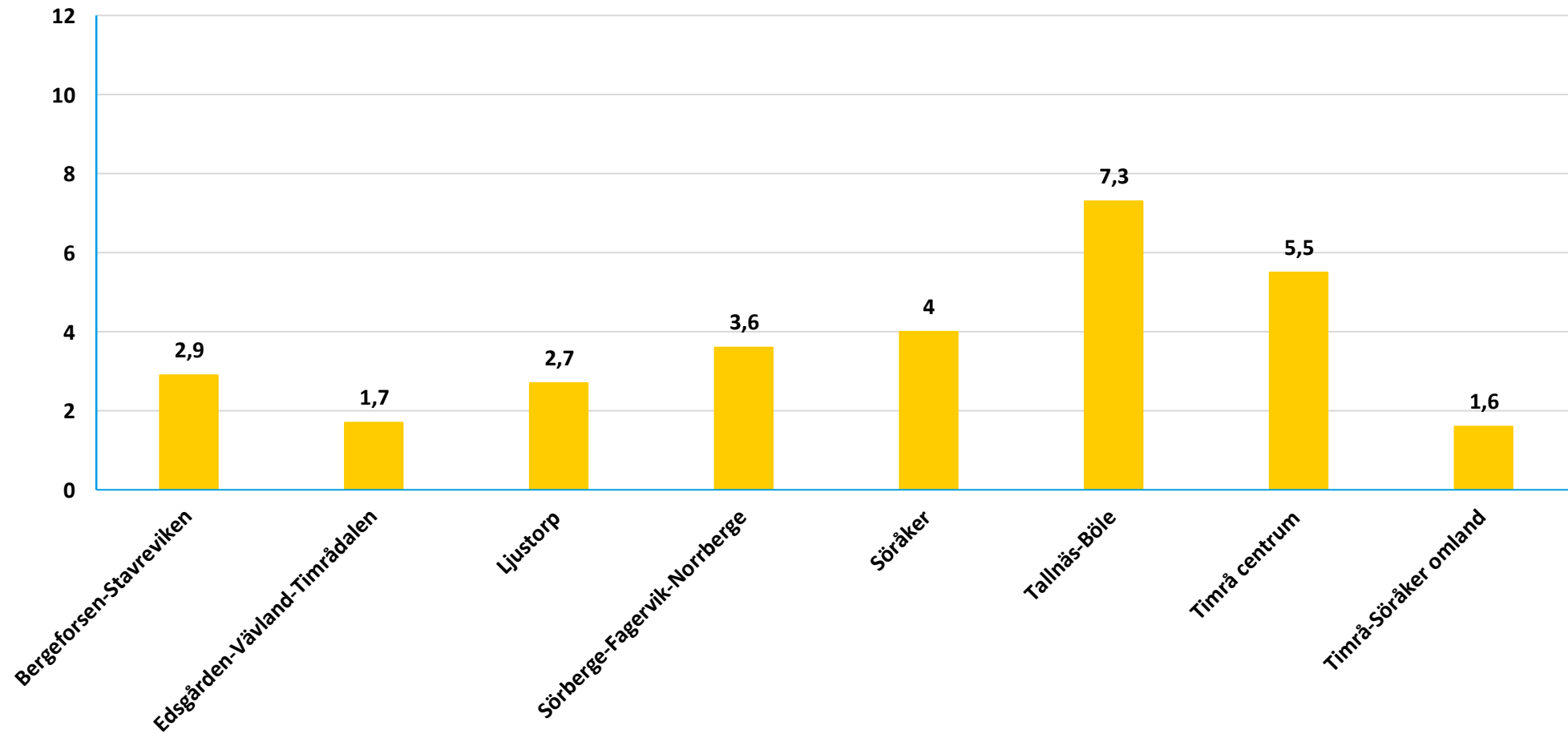

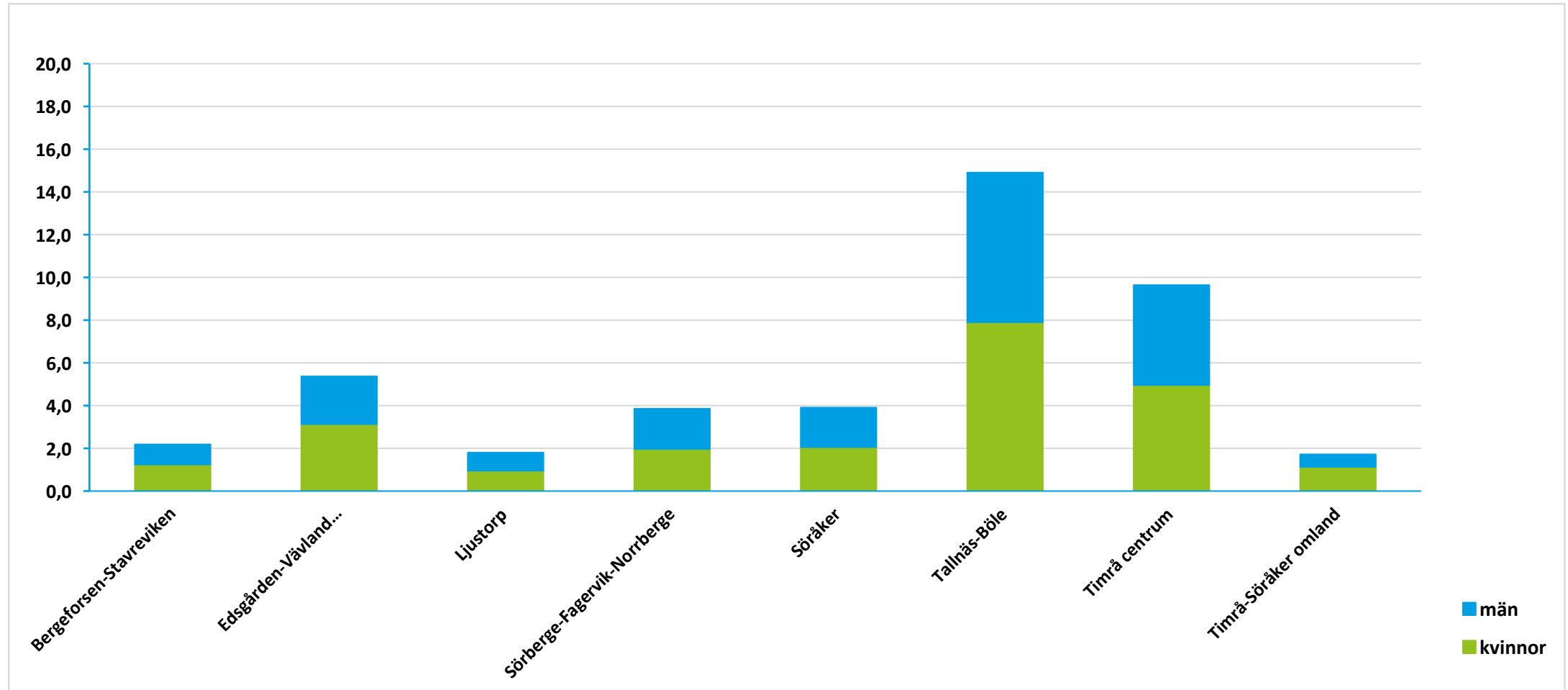
Andel i hushåll med låg ekonomisk standard (%), år 2019

Andel i befolkningen 20-64 år(%) med ekonomiskt bistånd och/eller långtidsarbetslösa

Andelen i befolkningen födda utanför Europa (%), år 2020

Socioekonomiskt index efter RegSO. År 2019

Ju högre värde på indexet, desto sämre är de socioekonomiska förutsättningarna i ett RegSO.

